

CO₂-Managementplan 2018-2019

CO₂-Prestatieladder

Opdrachtgever: Filoform

Contactpersoon: Alexander van Citters

Adviseur: Eveline Prop
De Duurzame Adviseurs

Datum: 1 juli 2019

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
1 INLEIDING EN VERANTWOORDING	4
1.1 LEESWIJZER	5
2 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	6
2.1 STATEMENT BEDRIJFSGROOTTE	6
3 EMISSIE-INVENTARIS RAPPORT	7
3.1 VERANTWOORDELIJKE	7
3.2 BASISJAAR EN RAPPORTAGE	7
3.3 AFBAKENING	7
3.4 DIRECTE- EN INDIRECTE GHG-EMISSIONS	8
3.4.1 <i>Berekende GHG-emissies 2018 en 2019</i>	8
3.4.2 <i>Verbranding biomassa</i>	9
3.4.3 <i>GHG-verwijderingen</i>	9
3.4.4 <i>Uitzonderingen</i>	9
3.4.5 <i>Invloedrijke personen</i>	9
3.4.6 <i>Toekomst</i>	9
3.4.7 <i>Significante veranderingen</i>	9
3.5 KWANTIFICERINGSMETHODEN	10
3.6 EMISSIEFACTOREN	10
3.7 ONZEKERHEDEN	10
3.8 UITSLUITINGEN	10
3.9 VERIFICATIE	10
3.10 RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064-1	11
4 ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPROGRAMMA	12
4.1 KWALITEITSMANAGEMENTPLAN	12
4.2 ENERGIEMANAGEMENTPLAN	12
4.3 ENERGIEBELEID	12
4.4 DOELSTELLINGEN	13
4.5 UITVOERING	13
4.5.1 <i>Energieaspecten</i>	13
4.5.2 <i>Referentiejaar</i>	13
4.5.3 <i>Reductiedoelstellingen</i>	13
4.5.4 <i>Organisatie van de CO₂-footprint</i>	13
4.5.5 <i>Inventarisatie scope 3 emissies</i>	14
4.5.6 <i>Energieverbruik Filoform</i>	14
4.5.7 <i>Energie reductiekansen</i>	14
4.5.8 <i>Monitoren en beoordelen</i>	14
4.6 TVB MATRIX	16
4.7 BORGING VAN HET KWALITEITS- EN ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPLAN	17
4.7.1 <i>Interne audits</i>	17
4.7.2 <i>Externe audits</i>	17
4.7.3 <i>Directiebeoordeling</i>	17
4.7.4 <i>Feedback</i>	17
5 STUURCYCLUS	18
6 COMMUNICATIEPLAN	19

6.1	EXTERNE BELANGHEBBENDEN	19
6.2	INTERNE BELANGHEBBENDEN.....	19
6.3	COMMUNICATIEPLAN.....	20
6.4	WEBSITE.....	21
6.4.1	<i>Tekstuele informatie</i>	21
6.4.2	<i>Gedeelde documenten</i>	21
6.4.3	<i>Website SKAO</i>	21

1 | Inleiding en verantwoording

Filoform levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor Filoform zijn deze opdrachtgevers voornamelijk de nutsbedrijven. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een bedrijf zich inspent om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van het bedrijf.

B. CO₂-reductie

De ambitie van het bedrijf om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop een bedrijf in- en extern communiceert over haar CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Hoe hoger het niveau per invalshoek, hoe meer punten het bedrijf vergaart en des te meer gunningvoordeel het bedrijf ontvangt. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt de emissie-inventaris van Filoform over 2017 en het eerste half jaar van 2018 besproken. Dit rapport richt zich op invalshoek A (inzicht) en invalshoek B (CO₂-reductie) van de CO₂-Prestatieladder. De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG-emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG-emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1: 2006 (E) "*Quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals*." In dit rapport wordt de CO₂-footprint gerapporteerd volgens § 7.3.1 van deze norm. In het laatste hoofdstuk is hiertoe een kruistabel opgenomen.

In de rapportage voor de CO₂-Prestatieladder wordt er onderscheid gemaakt tussen de scope 1, 2 en 3. Deze indeling is oorspronkelijk afkomstig uit het GHG-protocol. De SKAO plaatst '*business travel*' en '*personal cars for business travel*' in scope 2 in plaats van de scope 3. Omdat deze rapportage voor de CO₂-prestatieladder van de SKAO is, worden de scope 1 en scope 2 categorieën van de SKAO aangehouden.

1.1 Leeswijzer

Dit document is ter bewijsvoering van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

Hoofdstuk in dit document	Eis in de CO ₂ -Prestatieladder
Hoofdstuk 2: Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Hoofdstuk 3: Emissie-inventaris rapport	3.A.1
Hoofdstuk 4: Energiemanagement actieprogramma	2.C.2, 3.B.2 en 4.A.2
Hoofdstuk 5: Stuurcyclus	2.C.2
Hoofdstuk 6: Communicatieplan	2.C.3

2 | Beschrijving van de organisatie

Hieronder volgt een korte beschrijving van de organisatie. Verdere informatie is te vinden op de website: <https://www.filoform.nl>.

Filoform heeft meer dan 50 jaar ervaring en expertise opgebouwd als leverancier en producent van een breed programma aan producten om uw investering in ondergrondse kabel netwerken te beschermen. Wij leveren een compacte range van kabelgarnituren, doorvoerdichtingen en speciaal harsen voor de Europese utiliteits en communicatie industrie. 'Connect Seal Protect' is daarom onze slogan.

In de komende 50 jaar gaan we met u en uw organisatie aan de slag om:

- de kwaliteit van uw ondergronds kabel- en ductnetwerk langjarig te garanderen met onze 'connect, seal en protect'- producten;
- producten en diensten te blijven ontwikkelen die voldoen aan de toekomstige eisen voor uw netwerken en organisatie;
- uw investering in kabel- en glasvezelnetwerken te beschermen.

De kwaliteit van de producten wordt van grondstof tot eindproduct bewaakt. Het ISO 9001:2008 certificaat garandeert u dat er door Filoform conform vastgelegde procedures wordt gewerkt. Zowel tijdens productontwikkelingsprocessen als in de fabricage.

Doordat er continue kritisch wordt gekeken naar alle processen binnen de organisatie komen eventuele onvolkomenheden snel aan het licht, hetgeen leidt tot een continue verbeterproces. Hetzelfde geldt voor ons milieuzorgsysteem. Dit is gecertificeerd conform ISO 14001:2004. Filoform werkt eraan de milieubelasting van onze producten en processen continue te reduceren.

2.1 Statement bedrijfsgrootte

De totale CO₂-uitstoot van Filoform in 2018 bedraagt 109 ton CO₂. Hiervan komt 58 ton voor rekening van projecten en 51 ton door gebruik van kantoren en bedrijfsruimten. Filoform valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie klein bedrijf.

	Diensten ¹²	Werken/ leveringen
Klein bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 2.000 ton per jaar.
Middelgroot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 10.000 ton per jaar.
Groot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan ($>$) 10.000 ton per jaar.

Tabel 1 | Indeling in klein, middelgroot of groot bedrijf volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0.

3 | Emissie-inventaris rapport

3.1 Verantwoordelijke

De verantwoordelijke voor de stuursysteem CO₂-reductie alsmede alle activiteiten die hier aan gekoppeld zijn, zoals het behalen van de doelstellingen, is Alexander van Citters. Hij maakt onderdeel uit van de directie.

3.2 Basisjaar en rapportage

Dit rapport betreft het jaar 2018 en het eerste half jaar van 2019. Het jaar 2015 dient daarbij als referentiejaar voor de CO₂-reductiedoelstellingen.

3.3 Afbakening

De boundary van de organisatie betreft de besloten vennootschap Filoform B.V. met KVK nummer: 30100455. Filoform B.V. is gevestigd aan de De Panoven 17 te Geldermalsen. De CO₂-Prestatieladder is voor de vestigingen Filoform UK en GmbH niet van toepassing en vallen hiermee buiten de scope. De omzet van deze twee vestigingen wordt niet meegenomen in het relateren van de CO₂-uitstoot.

3.4 Directe- en indirecte GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende GHG-emissies toegelicht.

3.4.1 Berekende GHG-emissies 2018 en 2019

De directe- en indirecte GHG emissies van Filoform bedroeg in 2018 109 ton CO₂. Hiervan werd 102 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG emissies (scope 1) en 7 ton CO₂ door de indirecte GHG emissies (scope 2).

Scope 1	eenheid	conversiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik - De Panoven	27.000 m ³	1.890	51
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	13.994 liters	3.230	45
Brandstofverbruik wagenpark (benzine)	1.990 liters	2.740	5
Totaal scope 1			102

Scope 2	omvang	eenheid	conversiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik - De Panoven**	127.850 kWh		0	0
Elektraverbruik - De Kraaldert*	91.103 kWh		0	0
Elektraverbruik - Laadpalen	0 kWh		0	0
Vliegreizen < 700	14.884 km's		297	4
Vliegreizen 700 - 2500	13.972 km's		200	3
Vliegreizen > 2500	0 km's		147	0
Totaal scope 2				7

Totaal scope 1 en 2	109
----------------------------	------------

Tabel 2 | CO₂-uitstoot 2018 (in tonnen CO₂)

Scope 1	eenheid	conversiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik - De Panoven	1.931 m ³	1.890	4
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	4.692 liters	3.230	15
Brandstofverbruik wagenpark (benzine)	545 liters	2.740	1
Totaal scope 1			20

Scope 2	omvang	eenheid	conversiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik - De Panoven**	7.411 kWh		0	0
Elektraverbruik - De Kraaldert*	116.561 kWh		0	0
Elektraverbruik - Laadpalen	0 kWh		0	0
Gedeclareerde zakelijke kilometers	1.527 km's		220	0,3
Vliegreizen < 700	6.042 km's		297	2
Vliegreizen 700 - 2500	0 km's		200	0
Vliegreizen > 2500	0 km's		147	0
Totaal scope 2				2

Totaal scope 1 en 2	22
----------------------------	-----------

Tabel 3 | CO₂-uitstoot 2019: periode januari tot en met juni (in tonnen CO₂)

3.4.2 Verbranding biomassa

Verbranding van biomassa vond niet plaats bij Filoform in 2018 en in het eerste half jaar van 2019.

3.4.3 GHG-verwijderingen

Er heeft geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij Filoform in 2018 en in het eerste half jaar van 2019.

3.4.4 Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.

3.4.5 Invloedrijke personen

Binnen Filoform zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂ footprint.

3.4.6 Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor de jaren 2018 en de eerste helft van 2019. Door de intrek in de nieuwbouw zijn de CO₂-emissies flink gedaald. Dit komt mede door de WKO installatie waardoor er geen gas meer wordt verbruikt. Tevens is de stroom die wordt verbruikt 100% groen en deels zelf opgewekt. Dit maakt de nieuwbouwlocatie CO₂-neutraal. Echter is er de komende jaren nog wel sprake van brandstofverbruik en vlieguren.

3.4.7 Significante veranderingen

In de periode 2015 tot en met augustus 2018 verbleef Filoform in het pand aan de Panoven 17 in Geldermalsen. Per 24 augustus 2018 hebben zij intrek genomen in het nieuwe pand aan De Kraaldert in Geldermalsen. In de CO₂-emissies hebben we de verbruiken van De Panoven nog mee moeten nemen (al zijn deze minimaal), omdat Filoform dit pand officieel nog huurt. Zie hieronder de verwachte prognose aan CO₂-uitstoot gerelateerd aan de omzet inclusief historie.

3.5 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een voor Filoform op maat gemaakt model. In het excel model kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO₂-uitstoot automatisch berekend en vergeleken met het basisjaar. Hierbij zijn de emissiefactoren van de website www.co2emissiefactoren.nl gehanteerd.

In hoofdstuk 4 van het CO₂ management plan van Filoform wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

3.6 Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van Filoform zijn de meest recente emissiefactoren volgens de CO₂-Prestatieladder 3.0 gehanteerd (van de website www.co2emissiefactoren.nl). Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de broeikasgas activiteiten data naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies. Alle gebruikte emissiefactoren zijn opgenomen in de berekening van de CO₂ footprint. De emissiefactoren van Filoform zullen te allen tijde mee gaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.0. De emissiefactoren zijn voor alle voorgaande jaren omgerekend naar de laatst bekende emissiefactoren.

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

3.7 Onzekerheden

Er zijn geen noemenswaardige onzekerheden welke van invloed zijn op de berekeningen van de CO₂-emissies.

3.8 Uitsluitingen

In Handboek 3.0 is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van het bedrijf, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants).

3.9 Verificatie

De emissie-inventaris van Filoform is niet geverifieerd.

3.10 Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 7. In Tabel 2 is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1	§ 7.3 GHG-report content	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
	A	Reporting organization	2
	B	Person responsible	3.1
	C	Reporting period	3.2
4.1	D	Organizational boundaries	3.3
4.2.2	E	Direct GHG emissions	3.4
4.2.2	F	Combustion of biomass	3.4
4.2.2	G	GHG removals	3.4
4.3.1	H	Exclusion of sources or sinks	3.4
4.2.3	I	Indirect GHG emissions	3.4
5.3.1	J	Base year	3.2
5.3.2	K	Changes or recalculatons	3.4
4.3.3	L	Methodologies	3.5
4.3.3	M	Changes to methodologies	3.6
4.3.5	N	Emission or removal factors used	3.6
5.4	O	Uncertainties	3.7
	P	Statement in accordance with ISO 14064-1	3.9
	Q	Verification	3.8

Tabel 3 | Kruistabel ISO 14064-1

4 | Energiemanagement actieprogramma

In dit hoofdstuk wordt aan het kwaliteitsmanagementplan (eis 4.A.2) en het energiemangement actieplan (eis 3.B.2) van Filoform vormgegeven.

4.1 Kwaliteitsmanagementplan

Het kwaliteitsmanagementplan gaat in op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de CO₂-footprint en scope 3 emissies. De algemene doelstelling van het kwaliteitsmanagementplan is om continue verbetering van efficiënte en effectieve omgang met energie en een vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen.

Daarnaast geeft het kwaliteitsmanagementplan inzicht in de procedures, het meten en rapporteren van de CO₂-footprint. Met het kwaliteitsplan wordt er geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Filoform kan plaatsvinden. Er wordt inzicht verschaft in de energieprestaties van de totale bedrijfsvoering en de totale CO₂-emissies als gevolg ervan. Met het kwaliteitsmanagementplan als middel beoogt Filoform de kwaliteit van de data te borgen en te verbeteren in de organisatie en de prestaties te verbeteren.

4.2 Energiemanagementplan

De NEN-EN-ISO 50001 dient als richtlijn voor het opzetten van het Energiemanagement actieplan. Met de introductie van een energiemanagementsysteem wordt geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Filoform kan plaatsvinden. Kern van het energie- en kwaliteitsmanagementplan is continue evaluatie van de activiteiten en geconstateerde afwijkingen om verbeteringen te realiseren en zijn dan ook opgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act cyclus zoals deze is opgenomen in de NEN-EN-ISO 50001.

4.3 Energiebeleid

Naast omzet- en winstgroei zijn voor Filoform evenzeer personeelsbeleid, veiligheid, welzijn en milieu van essentieel belang.

De verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu vormen dan ook een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van Filoform.

Het belang van duurzaamheid is tegenwoordig een belangrijk gegeven. Om hier bewust mee om te gaan streven wij naar een CO₂-bewuste bedrijfsvoering, om van daaruit een voortdurende verbetering van ons emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze activiteiten te realiseren. Ons energiebeleid is gericht op het zo optimaal inzetten van onze machines en andere bedrijfsmiddelen zodat we ons werk kunnen doen met een zo laag mogelijk energieverbruik. Met een lager energieverbruik snijdt het mes aan 2 kanten: een lager energieverbruik is goed voor het milieu vanwege de lagere CO₂-uitstoot. Daarbij zijn er door het optimaal inzetten van de bedrijfsmiddelen lagere operationele kosten.

Naast dit energiebeleid is er ook een doelstelling om het energieverbruik van de processen en werkzaamheden te verlagen doormiddel van het nemen van reductiemaatregelen om deze te verlagen.

4.4 Doelstellingen

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten. Hierbij dient te worden opgemerkt dat door fluctuerende hoeveelheid werk en de activiteiten het absolute energieverbruik hoger kan zijn, terwijl het relatieve verbruik wel degelijk lager is.

De doelstellingen voor Filoform, evenals de doelstellingen voor het reduceren van het energieverbruik en de scope 3 emissies, zijn terug te vinden in het reductieplan.

4.5 Uitvoering

4.5.1 Energieaspecten

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie en de keten waarin de onderneming actief is. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is verwerkt in de verschillende rapportages. Periodiek (één keer in de 6 maanden) wordt deze lijst beoordeeld en getoetst op actualiteit van de werkelijke energiestromen.

4.5.2 Referentiejaar

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2015 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit. Vanuit de geconstateerde kansen wordt gekeken welke onderdelen in aanmerking komen voor het formuleren van doelstellingen. De directie stelt uiteindelijk de doelstelling vast.

4.5.3 Reductiedoelstellingen

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2021. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling worden jaarlijkse maatregelen geformuleerd. Beide worden vastgelegd in het jaarlijkse reductieplan. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Dit overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het jaarlijkse reductieplan.

4.5.4 Organisatie van de CO₂-footprint

In 2015 is Filoform begonnen om de CO₂-emissies structureel in kaart te brengen. Dit heeft geleid tot het invoeren van een CO₂-reductiesysteem in het kader van de CO₂-prestatieladder. Hiervoor zijn verantwoordelijkheden benoemd binnen Filoform onder eindverantwoordelijkheid van de directie van Filoform. Een extern adviesbureau, namelijk De Duurzame Adviseurs, is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van de jaar rapportages, de monitoring van de emissiegegevens en de rapportage hierover aan de directie. Filoform is zelf verantwoordelijk voor de communicatie over het CO₂-reductiesysteem, de doelstellingen en de voortgang die wordt gerealiseerd.

De directie is eindverantwoordelijk ten aanzien van de mogelijkheden voor CO₂-reductie met betrekking tot woon/werk verkeer van medewerkers, inzet van privé voertuigen voor dienstreizen, efficiënter en effectievere logistieke bewegingen, energiereductie en reductie in de keten.

4.5.5 Inventarisatie scope 3 emissies

Voor de berekening van de scope 1, 2 en 3 emissies worden de volgende bronnen gebruikt:

- Scope 1 en 2 emissies:
 - o www.co2emissiefactoren.nl
- Scope 3 emissies
(Purchased goods & services, waste and employee commuting):
 - o Prognos, 2008. "Resource savings and CO2 reduction potential in waste management in Europe and the possible contribution to the CO2 reduction target in 2020"
 - o 2017 Guidelines to Defra / DECC's GHG Conversion Factors for Company Reporting.

4.5.6 Energieverbruik Filoform

Twee keer per jaar (elke 6 maanden) brengt Filoform haar energieverbruik in beeld. De uitvoering van deze inventarisatie vindt plaats conform ISO 14064-1, het GHG-protocol voor scope 1 en 2 en de eventuele vereisten vanuit de CO₂-Prestatieladder. Tevens wordt er beoordeeld of de organisatorische grens nog actueel is. Eenmaal per jaar worden de scope 3 emissies in kaart gebracht.

De Duurzame Adviseurs en de Management Assistent zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de inventarisatie, geassisteerd door de administratie. Voor de inventarisatie wordt er gebruik gemaakt van een datasheet, waarin de conversiefactoren zijn opgenomen. De onderbouwing van de gegevens in het datasheet wordt verzameld in de CO₂-map op het netwerk. Nadat de inventarisatie voor de betreffende periode heeft plaatsgevonden, voert de Directie een kwaliteitscontrole uit op de data. Hij beoordeelt of de organisatiegrenzen juist zijn, de gebruikte gegevens juist zijn en/of er bijzonderheden zijn met betrekking tot de voortgang.

4.5.7 Energie reductiekansen

Iedereen binnen Filoform kan ideeën voor energie/CO₂-reductie aandragen via de e-mail en/of informeel overleg. Deze energie/CO₂-reductie kansen worden besproken in het CO₂-overleg met De Duurzame Adviseurs en daar gewogen op effectiviteit. Indien blijkt dat zij mogelijk effectief zijn, worden zij toegevoegd aan het energie audit verslag.

4.5.8 Monitoren en beoordelen

Twee keer per jaar wordt de voortgang van de reductiedoelstelling en de afgeleide maatregelen en het jaarplan bepaald. De Duurzame Adviseurs rapporteert deze resultaten aan de Directie. Deze rapportage omvat minimaal:

- ✓ Een overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- ✓ Een vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- ✓ Een analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- ✓ De voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling en eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ De status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ Algemene ontwikkelingen

Op basis van deze rapportage beslist de directie of bijsturing van de doelstellingen en/of aanpassing van het jaarplan noodzakelijk is.

4.6 TVB Matrix

	Taak-verantwoordelijkheid- bevoegdheid	Frequentie	Management Assistent De Duurzame Adviseurs Webbeheerder Directie
Inzicht			
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	halfjaarlijks	X
Collegiale toets op emissie inventaris	t	halfjaarlijks	X X
Accorderen van emissie inventaris	b	jaarlijks	X
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks	X
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks	X
Reductie			
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	halfjaarlijks	X X
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	t	halfjaarlijks	X X
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	jaarlijks	X X
Accorderen van doelstellingen	b	jaarlijks	X
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	v	continu	X
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks	X X
Communicatie			
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks	X X
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks	X X
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks	X
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks	X X X
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks	X
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks	X
Participatie			
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	halfjaarlijks	X
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks	X
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu	X x
Overig			
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu	X X
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu	X X
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	halfjaarlijks	X
Rapporteren aan management	b	halfjaarlijks	X X
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	halfjaarlijks	X

4.7 Borging van het kwaliteits- en energiemangement actieplan

Filoform beschikt over een veiligheidsmanagementsysteem op basis van VCA**/ISO. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de Directie. Het kwaliteits- en energiemangement actieplan staan naast het veiligheidsmanagementsysteem. Beide onderdelen worden hierdoor meegenomen in het systeem van interne en externe audits en de jaarlijkse directiebeoordeling.

4.7.1 Interne audits

Jaarlijks wordt er een interne audit uitgevoerd. Deze audits zijn gericht op het toetsen van de effectieve en doelmatige implementatie van het energiebeleid. Daarnaast heeft het als doel om de kwaliteit van de CO₂-footprint te verhogen en een betrouwbaar beeld te krijgen van de voortgang van de reductiedoelstellingen van Filoform. De interne audit richt zich op de manier waarop de gegevens zijn verzameld en verwerkt. De interne auditor stelt een audit rapport op met daarin de bevindingen van de interne audit. Er wordt verhoogde aandacht besteed aan de volgende zaken:

- ✓ Kan de CO₂-emissie inventarisatie worden geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid
- ✓ Voldoet de inventarisatie aan de eisen gesteld in ISO14064-1
- ✓ Zijn de juiste gegevens gebruikt bij het opstellen van de CO₂-footprint (steekproefsgewijs facturen en verbruik gegevens met elkaar vergelijken)
- ✓ Aan welk niveau van de CO₂-Prestatieladder wordt er voldaan

Aanbevelingen uit de audits worden meegenomen in het jaarplan ter verbetering van het systeem.

4.7.2 Externe audits

Jaarlijks wordt Filoform door een externe auditor, namelijk van het Nederlands Certificatie Kantoor, onderzocht of zij voldoen aan de eisen van de CO₂-prestatieladder voor het niveau waarvoor Filoform is gecertificeerd.

4.7.3 Directiebeoordeling

Jaarlijks vindt er een beoordeling plaats door de directie van het kwaliteitsmanagementsysteem op geschiktheid, passendheid en doelmatigheid. Hier wordt een rapportage van gemaakt, dat dienstdoet als kwaliteitsregistratie. De output van de management review is een jaarplan met daarin vermelde doelstellingen en/of verbeteringen voor het nieuwe jaar.

4.7.4 Feedback

Aan de hand van de input uit de vorige fases en het evaluatierapport van de management review kunnen doelstellingen, indien noodzakelijk worden bijgesteld en kunnen er vervolgacties worden uitgezet om de verbeteringen te realiseren. Dit is nodig om continue verbetering van het kwaliteitsmanagementsysteem te bevorderen. De terugkoppeling van de uitkomsten wordt zowel mondeling als schriftelijk naar betrokkenen verzorgd. Zij dragen zorg voor het nemen van corrigerende/preventieve maatregelen binnen hun eigen organisatieonderdeel.

5 | Stuurcyclus

Het CO₂-beleid kent cycli van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- ✓ De gegevens voor de CO₂-footprint verzameld worden;
- ✓ Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- ✓ Er significante veranderingen in het bedrijf zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- ✓ Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- ✓ De voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PCDA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

6 | Communicatieplan

In dit deel van het document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem van Filoform.

6.1 Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe belanghebbenden opgenoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO₂-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie. Communicatie aan de externe belanghebbenden vindt plaats via de website van Filoform.

Externe belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid & kennisniveau
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]

6.2 Interne belanghebbenden

Interne belanghebbenden zijn de medewerkers en het management van Filoform. Deze zullen op de hoogte gehouden worden via nieuwsberichten op het nieuwsbord en de interne mail voor het kantoorpersoneel. Het management zal daarnaast betrokken zijn bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het CO₂-reductiebeleid.

6.3 Communicatieplan

WAT (Boodschap)	WIE (uitvoerders)	HOE (Middelen)	DOEL- GROEP	WANNEER (Planning & frequentie)	WAAROM (doelstelling)
CO ₂ -footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Intranet, interne mail en toolbox	Intern	Feb & Aug	Bewustwording van de CO ₂ -footprint intern vergroten
CO ₂ -footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website en externe mailing	Extern	Feb & Aug	Bewustwording van de footprint onder externe partijen vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	interne mail, digitaal scherm, ARBO vergadering	Intern	Feb & Aug	Bewustwording van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website en presentaties voor klanten	Extern	Feb & Aug	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder externe partijen vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en projecten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie		Intern	Feb & Aug	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO ₂ -reductie
Communicatieberichten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie		Extern	Feb & Aug	Betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren
Website updaten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Feb & Aug	Documenten updaten
Publicatieplicht SKAO	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website SKAO	SKAO	Feb & Aug	Publiceren van documentatie behorende bij eis 3.D.1 en jaarlijks updaten maatregelenlijst

6.4 Website

Op de website van Filoform is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid. Deze informatie is te vinden via de volgende link: www.filoform.nl.

6.4.1 Tekstuele informatie

Op de CO₂-Prestatieladder pagina op de website bevindt zich te allen tijde up-to-date informatie over:

- ✓ Het CO₂-reductiebeleid;
- ✓ De CO₂-footprint;
- ✓ De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- ✓ Acties en initiatieven waarvan Filoform deelnemer of oprichter is;
- ✓ Een verwijzing naar de bedrijfspagina op de website van de SKAO;

De voortgang zal beschreven worden middels het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven.

6.4.2 Gedeelde documenten

Tevens bevinden zich op deze pagina te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

✓ Communicatiebericht	(eis 3.C.1)
✓ Het CO ₂ -Reductieplan	(eis 3.B.1 & 3.D.1)
✓ Het CO ₂ -Managementplan	(eis 2.C.3 & 3.B.2)
✓ Certificaat CO ₂ -Prestatieladder	

6.4.3 Website SKAO

Op de website van de SKAO bevinden zich te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten:

- ✓ Actieve deelname initiatieven
- ✓ Ingevulde maatregelenlijst
- ✓ Meest materiële scope 3 emissies
- ✓ De ketenanalyse

Op de website van de SKAO dient elk document een PDF te zijn met vermelding van een versienummer, een handtekening van de autoriserende verantwoordelijke manager en de autorisatiedatum.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Filoform. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Eveline Prop, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO ₂ -Managementplan 2018-2019
Datum:	7-8-2019
Versie:	1.0
Verantwoordelijke manager:	A. van Citters

Handtekening autoriserende manager:
